

«وطن امروز» گزارش می‌دهد نگاهی به برنامه‌های اقتصادی ۵ نامزد جریان انقلابی در سیزدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری راه اینجاست

گروه اقتصادی: ۲ روز تا برگزاری سیزدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری باقی مانده و در چند هفته گذشته که فرصت تبلیغات کاندیداها بود، برنامه‌هایی قابل اعتنا و مترقی برای توسعه ایران بیان شده است. با توجه به نارسایی اقتصاد ایران در دهه ۹۰، اغلب این برنامه‌ها معطوف به مسائلی مانند معیشت مردم، تورم، بحران مسکن، اختلاف طبقاتی و بازار سرمایه بوده است. نکته مشترک برنامه‌های کاندیداها جریان انقلاب اتکای آنها بر قدرت و توان داخلی و ظرفیت‌های موجود کشور است. تجربه ۸ سال گذشته به نامزدها ثابت کرده که نمی‌توان اقتصاد را معطل دیپلماسی و معیشت مردم را وام‌دار مذاکرات کرد. در این برنامه‌ها شاخصه اولویت قرار دادن بی‌اثر و خنثی کردن تحریم‌ها به جای تلاش برای دور زدن یا تعلیق آنها مشهود است. در صورت انتخاب هر کدام از این نامزدها و با فرض اینکه به شعارهای انتخاباتی خود عمل کنند، می‌توان به فصل جدیدی در اقتصاد ایران امیدوار بود. البته اغلب نامزدهای جریان انقلاب در کنار درون‌زایی اقتصاد به موضوع برون‌گرایی آن نیز توجه دارند اما رویکرد اصلی آنها توسعه اقتصادی با استفاده از ظرفیت داخلی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های دیپلماتیک برای رونق اقتصاد کشور است.

برای خانه‌دار کردن مردم

علیرضا زاکانی
ساخت سالانه ۳۰۰ هزار واحد مسکونی در دستور کار دولت احتمالی علیرضا زاکانی قرار دارد که از این تعداد ۱۵۰ هزار واحد مسکونی برای محرومان و ۱۵۰ هزار واحد برای زوج‌های جوان است. زاکانی وعده داده است ظرف یک سال با الکترونیکی کردن فرآیند صدور مجوز ساخت مسکن شرایطی را برای این حوزه فراهم کند که صدور مجوز همانند کشورهای پیشرفته در نصف یک روز کاری امکان‌پذیر باشد. اجرای طرح مالیات بر خانه‌های خالی با هدف خارج شدن مسکن از حوزه سوداگری از دیگر برنامه‌های زاکانی در حوزه مسکن است. وی گفته است: ما می‌توانیم خانه‌های اسکان موقت را برای زوج‌های جوان و کسانی که مشکلات اقتصادی دارند تامین کنیم تا بتوانند ۳ تا ۵ سال از آن استفاده کنند تا زمینه تامین مسکن برای آنها فراهم شود. برای دهک‌های یک، ۲ و ۳ نیز خودمان با اولویت، مسکن آنها را تامین می‌کنیم.

کشور طی ۴ سال است. **محسن رضایی**
محسن رضایی درباره برنامه‌های دولتش در حوزه مسکن گفته است: ما با آسیب‌شناسی مسکن مهر و تجربه ساخت مسکن توسط سپاه پاسداران؛ همچنین تجربه ساخت مسکن از ابتدای انقلاب و حتی پیش از انقلاب و مطالعه دقیق همه طرح‌های اجرایی، طرح جدیدی را ارائه کرده‌ایم. در این طرح دولت زمین مورد نیاز را از منابع طبیعی در اختیار سازندگان قرار می‌دهد. همچنین قرار است سازندگان و فعالان بخش ساخت‌وساز، منابع مالی مورد نیاز خود را از طریق بازار سرمایه تامین کنند. از طرفی متقاضیان خرید مسکن یا کسانی که می‌خواهند با مشارکت پیمانکاران خانه بسازند را به بانک‌ها معرفی می‌کنیم. در نتیجه مسکن، هم از طرف بازار سرمایه و هم از طرف بانک‌ها تغذیه و منابع مالی مورد نیاز آن تامین می‌شود. در این طرح متقاضیان ۱۰ درصد از قیمت خانه را به صورت آورده تامین می‌کنند و مابقی مبلغ مورد نیاز از طریق بانک‌ها تامین می‌شود. خانهای هم که در حال ساخت است به عنوان وثیقه نزد بانک‌ها قرار می‌گیرد. از آنجا که بازپرداخت وام بانکی برای متقاضیان مسکن با نرخ سودهای بالا دشوار است، لذا دولت مکلف به پرداخت سود بانک‌ها می‌شود. در واقع دولت یارانه وام پرداخت می‌کند.

از طریق هدایت تسهیلات به جوانان، تامین زمین و کمک دولتی برای ساخت مسکن اجرا شود. در واقع ساخت مسکن بر اساس مدل مسکن مهر با رفع کمبودها و معایب آن ادامه خواهد یافت. طبق این طرح مسکن، دولت زمین را در اختیار تعاونی‌های مسکن قرار می‌دهد و اقساط وام ساخت نیز با توجه به سطح درآمد هر خانوار مشخص می‌شود. گفته شده تضمین کیفیت ساخت و عدم نیاز به آورده اولیه، مزیت نسبی این طرح نسبت به سایر طرح‌هاست. سعید جلیلی گفته است دولت او چند کار و وظیفه اساسی را برای تامین مسکن مردم انجام خواهد داد و هم‌زمان، زمینه ارائه آب، برق و گاز واحدهای مسکونی را با کمترین هزینه فراهم خواهد کرد. **سیدامیرحسین قاضی‌زاده‌هاشمی**
این کاندیدای انتخابات ریاست‌جمهوری تصریح می‌کند: در بخش مسکن با اینکه افزایش تولید مسکن داشته‌ایم اما این تولید محصور در چند استان شده که خود باعث مهاجرت‌های سراسری شده است و وضعیت ترکیب جمعیتی کشور تغییر پیدا کرده است که در پس این مهاجرت سراسری، آسیب‌های اجتماعی همچون طلاق افزایش یافته و هویت اجتماعی از بین رفته و وضعیت سرمایه اجتماعی نیز کاهش پیدا کرده است. یکی از برنامه‌های دولت سلام ساخت ۴/۵ میلیون مسکن در

سیدابراهیم رئیسی
طرح مسکن سیدابراهیم رئیسی ۸ محور اصلی دارد و قرار است نهضت مسکن‌سازی با اجرای این طرح راه‌اندازی شود. در این طرح ساخت ۴ میلیون مسکن طی ۴ سال با آورده اولیه صفر، زمین رایگان و وام ارزان بدون یک ریال بودجه دولتی پیش‌بینی شده است. تکمیل و راه‌اندازی سامانه املاک و اسکان و حذف تقاضاهای سرمایه‌ای و سوداگرانه در بازار مسکن نیز از دیگر محورهای طرح مسکن در دولت رئیسی خواهد بود. همچنین احیای نقش شهرداری‌ها در مدیریت بازار مسکن و دادن مسؤلیت به آنها در مدیریت کلان ساخت و تولید مسکن در دستور کار قرار خواهد گرفت. تشکیل و تقویت بنگاه‌های «توسعه‌گر» و «مدیریت زنجیره تامین» برای ساخت مسکن، طراحی روشی کارآمد و پیشرفته برای «حیای بافت‌های فرسوده شهری»، حذف «سکونتگاه‌های غیررسمی» و طراحی بسته ویژه سیاستی برای مستأجران با هدف تبدیل سکونت استیجاری از «اجبار» به «انتخاب» از دیگر محورهای طرح مسکن دولت سیدابراهیم رئیسی است. **سعیدجلیلی**
ساخت حداقلی سالی یک میلیون واحد مسکونی در دستور کار دولت احتمالی سعید جلیلی قرار دارد. این برنامه قرار است

توانمندسازی اقشار ضعیف و عبور از رکود تورمی

بانک‌های دولتی و خصوصی و بودجه، نقدینگی، نظام توزیع و زیرساخت‌های تولید کشور، همه در این باره نقش داشته‌اند. موانع زیادی مقابل رسیدن کالای ارزان به دست مصرف‌کننده وجود دارد. ما از یارانه‌های داده‌ایم اما مشخص نشد تکلیف این ارزها چیست و چگونه به مردم رسید. مجموعه مبدا تا مقصد باید مدیریت شود. از زمان واردات تا سفره مردم یا صادرات، این زنجیره کلان باید نظارت شود. دولت ما مشارکت‌جو است و کارها را به مردم واگذار می‌کند و از طریق شرکت‌های عمومی که نهادهایی مدنی هستند، اجازه می‌دهد در دولت نظارت شود. دولت فقط در ۳ وجه دخالت خواهد کرد. اتحادیه‌های موجود در کشور نتوانند هستند و می‌توانند به جای دولت مدیریت کنند. وی ۲۰ برنامه دولت سلام را اینگونه تشریح کرده است: تورم را زیر ۵ درصد می‌رسانیم، ۴/۵ میلیون مسکن می‌سازیم، ایران را بدون سوءتغذیه می‌کنیم، وزارت خانواده تشکیل می‌دهیم، صندوق اعتبار خانواده شکل می‌دهیم و به زوج‌های جوان ۵۰۰ میلیون کمک می‌کنیم، نظام یکپارچه مالیاتی و حمایتی، توزیع منابع، مدل شهر/کشوری را پیاده می‌کنیم، مدل نظام شایستگی را اجرا می‌کنیم، طرح قنات ملی ایران را اجرا می‌کنیم، سهمی از سهام شستا و صندوق ذخیره فرهنگیان را به کارگران و معلمان ارائه می‌دهیم، مساله بورس را حل می‌کنیم. **محسن رضایی**
رضایی درباره برنامه‌های اقتصادی خود بیان کرده است: در اقتصاد زندگی طرح کفایت زندگی را اجرایی خواهیم کرد. یارانه ۴۵۰ هزار تومانی در دولت پرده برداشته شد و هیچ کس نباید نگران شود که منابع آن از کجا می‌آید؛ اگر شما

مردم به حداقل برسند. یکی از این برنامه‌ها این است که باید حق مردم را از سهم‌شان در مصرف انرژی به آنها بدهیم و این کار را در طرحی تحت عنوان «وان» تعریف کردیم که به مردم این حق داده شود. طرح دوم تحت عنوان «سبد غذایی» تعریف شده که طبق آن افراد مردم باید روزانه ۲۵۰۰ کیلو کالری دریافت کنند اما امروز متأسفانه طبق سیاست‌های موجود این سهم به مردم نمی‌رسد. اگر صحبت از محرومیت‌زدایی می‌کنیم فقط صحبت از حقوق اولیه نیست، بلکه بحث تفریح و سلامت مردم نیز هست. طرحی در همین باره برای سفر و تفریح مردم داریم که طی آن تحکیم خانواده صورت گیرد و آخرین طرح نیز طرح سلامت است. جلیلی در ادامه اشاره می‌کند: وزارت کشاورزی، صنعت، آموزش عالی و امور خارجه همه باید کار کنند که شما بتوانید آرزوهای داشته باشید. ما برای این مورد کار تعریف کردیم که چگونه همه دستگاه‌ها در ۴ بخش معدن، کشاورزی، نفت و گاز و برق می‌توانند درآمد ارزی کشور را جبهش دهند. ما فکر می‌کنیم اگر ظرفیت‌های کشور بسیج شوند شما ۲ برابر درآمد نفتی کشور حتی در زمانی که تحریم نیست، می‌توانید از این بخش‌ها درآمد داشته باشید. وی عنوان کرد: شما اگر این برنامه را دارید باید بتوانید برای دستگاه‌ها مأموریت تعریف کنید و در راستای آن شغل ایجاد کنید. ما بررسی کردیم در بخش‌های پتروپالایشگاه و پتروشیمی، نفت و گاز و بهینه‌سازی مصرف انرژی چه میزان می‌توان در زمینه اشتغال ایجاد بدهد. همچنین در بخش‌های کشاورزی، شیلات، تولیدات زراعی و باغی و در بحث تولیدات دامی، در هر کدام اینها می‌توانید برای جبهش برنامه داشته باشید.

سیدابراهیم رئیسی
رئیسی در پاسخ به سوالی درباره اینکه مستضعفان و قشرهای آسیب‌پذیر به فرمایش امام خمینی (ره) ولی نعمتان کشور و مسؤلان هستند، جدا از شعارهای انتخاباتی چه راهکارهایی برای رسیدگی مخصوص به این قشر وجود دارد؟ بیان می‌کند: ظرفیت‌های کمیته اماد، بهزیستی و سازمان‌های مردم‌نهاد و همه بخش‌های کشور را به کار می‌گیرم که فقر مطلق در کشور نداشته باشیم. همچنین ما باید برای اشتغال یک فضای ایجاد کنیم، چون من با محرومان و مستضعفان ارتباط دارم هیچ وقت ارتباط خودم را با این قشر به واسطه مسؤلیت‌هایی که داشته‌ام قطع نکرده‌ام. اینها قشرهای آمده کار هستند و می‌توانند خود کفا شوند. رئیسی تأکید کرد: هر جا قرار است امتیاز و مجوزی از بخش دولتی به بخش خصوصی واگذار شود محلی است که باید بشدت مراقبت کرد، مثلاً در پرداخت تسهیلات و امور بانکی. رئیسی همچنین با اشاره به اینکه تورم، زندگی و کار مردم را دچار مشکلات بسیار جدی کرده است، گفت: ما هدف گذاری کردیم تورم را در مدت ۲ سال، به نصف کاهش دهیم و سپس به سمت یک‌رقمی شدن حرکت کنیم که نخستین شرط آن، کاهش دلالی و افزایش نظارت بر بازار است که نقش مهم دولت است. وی با اشاره به اینکه تورم با افزایش تولید کاهش می‌یابد و ما برای این موضوع رشد ۵ درصدی را هدف گذاری کرده‌ایم، تأکید کرد: وضعیت خلق پول، نقدینگی و بانک‌ها باید به طور جدی اصلاح شود و مالیات برای تولید با شیب ملایم کاهش یابد. **سعیدجلیلی**
جلیلی درباره محرومیت‌زدایی گفته است: باید در این زمینه طرح و برنامه داشت اما قبل از اینها باید باور و اراده داشت. ما برای این کار چندین برنامه اساسی داریم که محرومیت برای

نجات سرمایه‌های مردم

علیرضا زاکانی
وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه چه برنامه‌ای برای ساماندهی بازار سرمایه و رونق بورس دارید، بیان می‌کند: جهت اصلی فعالیت‌های اقتصادی در دولت بنده توجه ویژه به بازار سرمایه خواهد بود و من همه داشته‌های دولت را در خدمت این بازار می‌گیرم، چون بهترین روش موجود ما برای بهره‌مندی از امکانات مردم در خلق ثروت ما به ازای تولید مناسب همین بازار سرمایه است. وی گفت: در همین ارتباط ابتدا داخل خود دولت را تنظیم می‌کنم، چرا که بخشی از اشکالاتی که در بازار سرمایه ایجاد شد به علت دعوای میان وزرای نفت و امور اقتصادی و دارایی بود. علت دیگر اختلال در بازار بورس دعوایی است که مبتنی بر سیاست‌گذاری‌های دستوری قیمت‌ها صورت می‌گیرد و علت بعدی اختلال در بازار بورس نیاز دولت به این بازار بود که دست در جیب بازار سرمایه کرد، به این ترتیب که وزیر اقتصاد چندی پیش اعلام کرد دولت ۳۰۰ هزار میلیارد تومان از بازار سرمایه برداشته است در حالی که دولت حق ندارد از مال مردم بردارد. دولت باید برای رونق بازار سرمایه کمک کند نه اینکه کمر بازار سرمایه را بکشد تا بتواند از این طریق خود را اداره کند.

سیدابراهیم رئیسی
جلیلی بورس را محل جذب سرمایه مردم می‌داند و به نحوه مدیریت دولت در این بازار انتقادات جدی وارد کرده است. جلیلی اعتقاد دارد در یکی، دو سال گذشته سوءتدبیری جدی در بورس صورت گرفت و مردم بخوبی درک کردند بازار سرمایه باید محل جذب سرمایه باشد نه کوره‌ای برای سوزاندن سرمایه مردم. نباید کاری کرد که مردم در این بازار یک‌بشه پولدار شده یا ضرر کنند. می‌توان از طریق بورس برای ساخت پتروپالایشگاه‌ها تامین مالی کرد و سود واقعی و تضمین شده به مردم رساند. این کاندیدای ریاست‌جمهوری در ادامه به سایر بازارها نیز اشاره کرد و گفت: بازار سرمایه، بازار پول و بیمه باید هماهنگ و هم‌افزا باشند و هنر رئیس‌جمهور نیز این است که این بازارها را مدیریت کند. وزیر بخش دیگری از سخنان خود به ایجاد شورای ثبات بین نهادهای مالی (بانک مرکزی، بیمه مرکزی و بازار سرمایه) اشاره کرد و افزود: بازار سرمایه باید مطمئن و پایدار باشد و باید با خطاها برخورد و از تکرارشان جلوگیری کرد. **سیدامیرحسین قاضی‌زاده‌هاشمی**
سیدامیرحسین قاضی‌زاده‌هاشمی نیز یکی از کاندیداهایی است که در گذشته اقدامات جدی در حوزه بورس داشته است. وی معتقد است ۳ روزه می‌شود مشکل بورس را حل کرد؛ اگر

سیدابراهیم رئیسی
حجت‌الاسلام رئیسی در نطق‌های انتخاباتی خود با انتقاد از رفتار دولت روحانی و بیان سخنانی که برخی سهامداران نیز به آن اعتقاد دارند، مثل جبران کسری بودجه دولت از طریق این بازار، معتقد است الان راه‌حل این است که صندوق جبران خسارت راه‌اندازی کنیم تا به مردم اعتماد بدهد. به گفته این کاندیدای ریاست‌جمهوری، با صندوق بیمه یا صندوق جبران خسارت برای افرادی که سهامدار بورس هستند و حتی مبالغ اندک دارند، دولت باید برای جبران خسارت مردم که به بورس امید بستند این موضوع را حل و جبران کند. رئیسی درباره تعیین منابع جبران خسارت برای سهامداران بورس نیز می‌گوید: ما صندوق توسعه ملی و صندوق تثبیت داریم. باید صندوق جبران خسارت فعال شود تا مردم اعتماد کنند منابع صندوق قابل تامین است؛ صندوق تثبیت در بورس هست و این مبلغ قابل تامین برای دولت است.

